

Tomasz Kossut

Sprawozdanie z otwartych posiedzeń Katedry Logiki Akademii Teologii Katolickiej w roku akademickim 1982/83

Studia Philosophiae Christianae 20/1, 241-242

1984

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

TOMASZ KOSSUT

**SPRAWOZDANIE Z OTWARTYCH POSIEDZEŃ KATEDRY LOGIKI
AKADEMII TEOLOGII KATOLICKIEJ
W ROKU AKADEMICKIM 1982/83**

Dnia 9 grudnia 1982 roku odbyło się I otwarte zebranie Katedry Logiki ATK. Prowadził je kierownik Katedry doc. dr hab. Edward Nieznański. W wyborach jawnych powierzono funkcję informowania o nowościach wydawniczych mgrowi Tomaszowi Olszewskiemu, a mgr Tomasz Kossut został wybrany sekretarzem Katedry. Centralnym punktem zebrania był referat kierownika Katedry nt. *O formalnych podstawach argumentu Leibniza na istnienie Bytu Koniecznego*. Doc. E. Nieznański przedstawił krótko metafizyczne poglądy Leibniza i omówił tezę ks. prof. K. Klósaka o wartości argumentu Leibniza dla tomistycznej teodycei. Według ks. prof. K. Klósaka dowód ten metodologicznie przewyższa III drogę św. Tomasza — Akwinata popełnia paralogizm w argumentacie z przygodności. Następnie referując przedstawił dowód Leibniza na istnienie Bytu Koniecznego oraz opracowaną przez siebie formalizację tego dowodu i wskazał na jego formalne i materialne podstawy. Na zakończenie podkreślił ogólne korzyści płynące z formalizacji. W dyskusji, która się następnie wywiązała, najistotniejsza wydaje się kwestia jedności Bytu Koniecznego poruszona przez mgra T. Olszewskiego. Zebranie zamknęły aktualne sprawy Katedry; omówiono jej strukturę oraz wydawnictwa.

II otwarte zebranie Katedry Logiki ATK, które odbyło się 22 stycznia, było zarazem pierwszym w roku 1983. Rozpoczynając referat na temat *Próba analizy logicznej ewentyzmu Z. Augustynka* mgr Tomasz Olszewski wstępnie zaznajomił słuchaczy z pojęciem ewentyzmu oraz zaprezentował pewne własne przemyślenia dotyczące podziału logiki i pojęcia analizy logicznej teorii naukowych. Dyskusja będąca kolejnym punktem posiedzenia koncentrowała się wokół tych poglądów referenta, jak sam przyznał, nie ukształtowanych jeszcze ostatecznie; w szczególności kwestionowano celowość wyróżniania logiki stosowanej. Wygłoszenie drugiej części referatu ma nastąpić na jednym z następnych zebrań. W ostatniej części mgr T. Olszewski poinformował o nowościach wydawniczych z lat 1981—82.

III otwarte posiedzenie Katedry Logiki, które odbyło się 26 lutego 1983 poświęcone było zagadnieniu intensjonalności. Mgr Tomasz Kossut omówił wybrane pozycje autorów polskich na ten temat; przedstawił opracowanie Witolda Marciszewskiego z *Małej Encyklopedii Logiki*, jedną z ostatnich prac Kazimierza Ajdukiewicza, a także artykuł Zdzisława Kraszewskiego. Na szczególną uwagę zasługuje zreferowana również aksjomatyczna formalizacja funkcji intensjonalnych — system L. Jerzego Łosia. W uzupełnieniu doc. E. Nieznański dokonał porównania dwóch typów równości — intensjonalnej i ekstensjonalnej — oraz zaznajomił słuchaczy z częścią obszernej bibliografii tego tematu. Na zakończenie zebrania podane zostały informacje o ruchu logicznym w Polsce oraz o nowościach wydawniczych.

Na IV otwartym posiedzeniu Katedry Logiki ATK, które odbyło się 19 marca br., referat wygłosił zaproszony pracownik naukowy Uniwersytetu Warszawskiego dr Mieczysław Omyła. Zapoznał on słuchaczy z założeniami i podstawowymi konsekwencjami logiki niefre-

gowskiej prof. Romana Suszki. Jest to semantyczny system aksjomatyczny przyjmujący zasadę ekstensjonalności Fregego, ale odrzucający semantyczny aksjomat Fregego orzekający, iż denotacją zdania jest jego wartość logiczna. Teoria ta tkwi swymi korzeniami w systemie Wittgensteina. Do jej rozwinięcia niezbędne jest wprowadzenie nieprawdziwościowych spójników i predykatów idyntityczności oraz założenie pewnej ontologii (w celu uzyskania nietrywialnych twierdzeń). Dr M. Omyła podał kilka szczegółowych przykładów i omówił bibliografię. Na zakończenie poinformowano słuchaczy o współczesnym ruchu logicznym i o nowościach wydawniczych w Polsce.

V otwarte posiedzenie Katedry Logiki miało miejsce 21 kwietnia br. Mgr Tomasz Chodkowski wygłosił referat o empirycznej koncepcji sensu u Kazimierza Ajdukiewicza. W jego pierwszej części omówiona została teoria kodenotacji. W zamierzeniu Ajdukiewicza kodenotacja wyrażenia, odwołując się jedynie do denotacji i pozycji syntaktycznej, miała zastąpić jego znaczenie; pozwala to utrzymać stanowisko metodologicznego empiryzmu, którego rzecznikiem był Ajdukiewicz w ostatnich latach życia. Mgr T. Chodkowski wykazał, że określenie znaczenia wyrażenia rozumiane jako ich kodenotacja tylko pozornie odbywa się bez odwołania do reguł języka. Jego zdaniem nie da się zbudować czysto empirycznej koncepcji sensu (tzn. eliminując ze znaczenia wszelkie momenty aprioryczne czy konwencjonalne zawarte w samym języku). Tematem dyskusji stała się wskazana przez referenta niekonsekwencja analizy wyrażenia u Ajdukiewicza. Mgr T. Kossut starał się pokazać, iż konsekwentne zastosowanie tej metody doprowadziłoby do nazw w rozumieniu Wittgensteina, co przekreśla możliwość zdefiniowania kodenotacji. Doc. E. Nieznański omówił problem analizy i syntezy często pojawiający się w dociekaniach logicznych. Spotkanie zakończyła informacja o nowościach wydawniczych.

Dnia 14 maja 1983 r. odbyło się VI otwarte posiedzenie Katedry Logiki ATK — ostatnie w bieżącym roku akademickim. Referat pod tytułem *Próba analizy logicznej platońskiego pojęcia idei* wygłosił mgr T. Olszewski; referent próbował wskazać na taką interpretację, przy której by się traktowało idee jak treści zupełne odpowiednich nazw ogólnych. W ożywionej dyskusji poruszano przede wszystkim sprawy formalnych rozwiązań w zreferowanej interpretacji i jej adekwatności. Następnie przedstawione zostały ciekawsze zapowiedzi wydawnicze i niektóre wcześniej pominięte tytuły. Na zakończenie kierownik Katedry podsumował i pozytywnie ocenił wyniki posiedzeń w roku 1982/83 oraz zapowiedział ich kontynuowanie w roku przyszłym.

TOMASZ OLSZEWSKI

ZESTAW POZYCJI KSIĄŻKOWYCH PREZENTOWANYCH NA OTWARTYCH POSIEDZENIACH KATEDRY LOGIKI ATK W ROKU AKADEMICKIM 1982/83

Niniejszy spis, nie pretendujący do kompletności, zawiera tytuły z dziedziny logiki i metodologii nauk dostępne jeszcze w sprzedaży, lub wyczerpane lecz szczególnie ciekawe.